

BOJ ZA MORSKO OŽINO

Nemci dospeli do Boulogne

Močan zavezniški proti-napad pri Amiens-u

Nemške armade, ki so kot pšice obrnjene proti Angliji, prodirajo proti Rokavskemu prelivu v namenu, da dosepejo do Calaisa, od koder je samo 23 milj čez preliv do Doverja v Angliji. Južna nemška armada, ki prodira od Abbeville proti severu, je že dospela v Boulogne, kjer se bijejo vroči poulični boji za posest mesta. Druga nemška armada pa prodira od Arrasa v smeri proti Boulogne in Calaisu; tretja pa se je dvignila iz Monsa ter ima tudi za svoj cilj Calais.

NEMCI MORAJO NAJPREJ UNIČITI ZAVEZNIŠKO ARMADO V BELGIJI

Predno pa bodo mogli Nemci napasti Anglijo čez Rokavski preliv, morajo uničiti angleško-belgijsko armado skoro en milijon moč v Belgiji. Za prevoz vojaštva v Anglijo imajo Nemci že pripravljene zelo hitre motorne ladje, ki vozijo od 45 do 60 milj na uro.

FRANCOZI PRIČELI S PROTINAPADI

Da preprečijo Nemcem, da zasedejo celo obrežje Rokavskega preliva, je pričela angleška, franco-ka in belgijska armada, ki je bila odrezana v Flandriji, ko so Nemci prodrli do Abbeville ob prelivu, napadati od Cambraia proti Valenciennes. Z juga pa je pričela prodirati francoska armada in je že dospela do Amiensa.

ANGLEŠKI LETALCI NA DELU

Da uničijo nova nemška oklopna kolesa, ki že ropotajo po alicah v Boulogne in da ovirajo prihajanje nemških čet v Belgijo, so angleški bombniki bombardirali glavni stan nemških tankov; poleg tega pa so tudi bombardirali nemške vojaške postojanke v severni Franciji in Belgiji. Bombardirali so 100 milj dolgo nemško vojaško črto od sredine Belgije do Aachena. Nekemu letalcu se je posrečilo z bombo zadeti nemški vlak z municijo. Nastala je strahovita razstrelba, da bi moral letalec skoro pristati. Porušeni so bili mnogi mostovi in železniških tirov.

Angleški bombniki so večerj poleteli daleč v Nemčijo in so celo blizu Leipziga v vzhodni Nemčiji bombardirali nekatere kraje.

NOVO NEMŠKO OROŽJE

Najnovejše nemško orožje, ki je hujske kot pa švigajoči Stuka bombniki, se je pojavilo na zapadni fronti. To so ogenj bruhaajoči tanki, katere vozijo v azbest oblečeni vojaki. Ti tanki so bili prvi, ki so prodrli do Rokavskega preliva pri Abbeville.

Francozi trdijo, da so zadnjih 10 dni uničili nad 1400 nemških tankov, oklopnih avtomobilov in motornih koles; tudi več ogenj bruhaajočih tankov je bilo uničenih.

Ti tanki so zelo lahki in hitri. Imajo po dve strojnici in 37 mm. top. Ogenj bruha iz sebe skozi dolgo cev. Tank se približa kakemu poslopju, ga poškropi z bencinom in ga zažge. Kadar ropota tak tank po ulici, zažge vsako tretje poslopje. Teh tankov se Nemci največ poslužujejo v Belgiji.

ROMUNSKA PAZI NA JUGOSLAVIJO

Vsled poročila, da je Jugoslavija zaprla svojo mejo proti Albaniji, je Bukarešta zelo vznemirjena. Generalni štab se vedno bolj boji, da bo Italija pričela kake vojaške operacije na Balkanu in v Sredozemskem morju, ako bodo Nemci imeli še kaj več uspeha v svojem prodiranju proti Rokavskemu prelivu.

Včeraj je bilo zopet poklicanih 300,000 rezervistov, tako da ima Romunska pod orožjem 1,500,000.

Iz Jugoslavije

JUGOSLAVIJA SKRIVA AEROPLANE

Iz zanesljivega vira prihajajo poročila, da sta Jugoslavija in Grška umaknili svoje vojaške aeroplane z vojaških letališč, ker se bojita, da bi pri kakem vpadu bili uničeni, kot se je zgodilo na Poljskem.

Aeroplani so bili prepeljani na skrita polja, kjer jih zakriva drevje.

Nemško-italjansko prijateljstvo

Zaradi nevarnosti vojne na Balkanu, so mnenja razni diplomati, da se prijateljstvo rahlja.

Ko postajajo poročila o vojni nevarnosti na Balkanu vedno glasnejša, so razni inozemski diplomati v Washingtonu mnenja, da bo najbrže postal Balkan grob za prijateljstvo med Nemčijo, Rusijo in Italijo. Po njihovem mnenju se Mussolini zato tako dolgo obotavlja stopiti v vojno, ker želi Berlin, da je dosežen sporazum med Rimom in Moskvo glede razdelitve balkanskega ozemlja, predno se Italija odloči za vojno.

Toda nikakega znamenja ni, da bi imel Berlin pri tem kak uspeh.

Po zadnjih vesti so Rusi ob romunski meji zbrali mnogo vojaštva, da Be-arabija, ki si jo lasti Rusija, ne bo postala last niti Nemčije, niti Italije. Ravno tako hoče zavarovati Črno morje, da ga kaka država ne bo ogrožala.

Diplomati v Washingtonu so mnenja, da Italija ne hrepeni samo po jugoslovanskem ozemlju, temveč tudi po grškem in bolgarskem delu do Egejskega morja.

VEZBANJE AMERIŠKIH PILOTOV

Znani izdelovalec letal pravi, da zaveznikom ravnotako manjka dobrih pilotov kot jih manjka Združenim državam.

Major Alexander Seversky, eden najbolj znanih izdelovalcev letal v Združenih državah, je rekel, da imajo francoški in angleški letalci velike težave v bojih z nemškimi letalci, to pa vsled tega, ker zaveznikom ravno tako manjka pilotov, kot jih manjka Združenim državam.

— Amerika mora vzpodbujati mlade ljudi, da postanejo letalci, kajti če ne, bo v slučaju vojne v istotaki zagati kot sta zdaj Francija in Anglija.

— Vso pošto prvega razre-

da bi bilo treba pošiljati z letali in slično vse ekspresne pošiljke. V tem slučaju bi dobilo službo več tisoč mladih moških, ki so, oziroma bodo uspešno završili letalsko šolo.

— Doselej se je izvežbalo vsako leto dva tisoč pilotov, vbo- doče jih hočejo izvežbati na leto sedem tisoč.

— Zavezniško letalstvo daleč zaostaja za nemškim. Pomankanje letal ne igra tako velike vloge kot pa pomankanje letalcev.

IZVEŽBANI DELAVCEV MANJKA

Ladjedelnica v Brooklynu je uvedla dva šihita na dan. — Vsak dan se priklasi več tisoč prosilcev, ki pa običajno niso dovolj izvežbani.

Ko bo enkrat v teku narodnoobrambeni program, bo zmanjkalo zvezni ladjedelnici v Brooklynu izvežbanih delavcev.

To je ugotovil kapitan Chas. A. Dunn, industrijalni poslovodja ladjedelnice. Dunn zaenkrat še ni dobil od poslujočega mornariškega tajnika Lewisa Comptona nobenih naročil glede porazdelitve dela.

— Za zdaj je glavno vprašanje, — je rekel, — kje bomo dobili zadostno število iz-

vežbanih mašinistov, mehanikov in električarjev. Zdaj je zaposlenih v ladjedelnici 11,700 delavcev, ki delajo v dveh šihitih, včas pa tudi v treh. Potrebovali bomo dosti več delavcev, toda zaenkrat ne vem koliko, ker mi, kakor rečeno, še niso znane podrobnosti glede naročil, katera bo morala ladjedelnica izvršiti.

Za delo pride vprašati vsak dan več tisoč oseb. Zaposlimo pa razmeroma le malo prosilcev, ker niso dovolj izvežbani.

Delavce skušajo prikrajšati

Predloge v dobrot delavstvu se bodo morale začasno umakniti programu za narodno obrambo. — Izgovor, da manjka mehanikov, ne drži.

Kadarkoli je treba prikrajšati pravice ameriških delavcev, se vedno dobe ljudje, skupine ali organizacije, ki so pripravljene to storiti z največjim veseljem in zadovoljstvom. V ameriškem kongresu čaka rešitve precejšnje število predlog, ki bi bile za ameriško delavstvo neizmerne koristi, če bi bile vzakonjene.

Vse te predloge bodo pa, že vsaj začasno, položene na stran, kajti kongres bo moral posvetiti velik del svoje pozornosti narodnoobrambenemu programu.

Tovarne bodo dobile velika naročila, obratovati bodo morale s polno paro in v največ slučajih bodo morale zaposliti tudi večje število novih delavcev. Delavce bo treba primerno plačati, to je pa tisto, česar ameriški komunisti ne morejo ali pa nečejo razumeti oziroma vpoštevati.

Kadar potrebuje ameriška armada in mornarica kaj denarja, inata v kapitalističnih najboljših prijatelje, ki skušajo vplivati na kongresnike, da predloga ne zadene na prehod odpora. Roka pa seveda roko umije, in zato ni nič čudnega, če so vodilni armadni in mornariški krogi posredno tako nasprotovali uveljavljanju u Walsh-Healeyevih postav, ki pooblašča delavski department določati minimalne plače za delavce, zaposlene pri vladnih kontraktih.

Pred nekaj dnevi je pred zborničnim odborom za mornariške zadeve zahteval kapitan C. W. Fisher, ravnatelj mornariških obrežnih naprav, naj bodo opuščene Walsh-Healeyev postavne določbe glede delovnega časa in plač.

Z drugimi besedami povedano: Jeklarna, ki izdeluje vladna naročila, mora plačati po Walsh-Healeyevih postav delavcem najmanj šestdeset centov na uro. Fisher je zahteval, naj bo v tem slučaju odločilna Wage-hour postava, ki prepoveduje delodajalcem plačati delavcem manj kot trideset centov na uro.

Zastopnikom armade in mornarice ni posebno povšeči 40-oziroma 42-urni delovni teden. Pravijo, da je premalo mašinistov in mehanikov in da bodo morali delati nekaj ur več na dan, da bo mogoče pravočasno izvršiti vsa naročila za uspešno obrambo dežele.

Stvar je pa povsem drugačna. Unija mašinistov izjavlja, da ima na razpolago imena in naslove 15,000 do 17,000 izvežbanih mašinistov in mehanikov, ki so že več mesecev brez dela.

John L. Lewis, predsednik CIO, se je že oglasil.

— Organizacija, ki ji jaz načelujem, — je rekel, — menda tudi druge delavske organizacije, bodo vztrajale pri zahtevi, da morajo biti v industrijah, ki izdelujejo naročila za armado in mornarico, zaposleni izključno le unijski delavci.

NEMCI VPELJALI NOVO OROŽJE: OGENJ BRUHAJOČI TANKI ... FRANCOZI TRDIJO, DA SO UNIČILI 1400 NEM. TANKOV ... ANGLEŠKI LETALCI NAPADLI LEIPZIG ... FRANCOŠKA ARMADA JE DOSPELA DO AMIENSA ... STRAŠNO KLANJE

ZA KAPITALIZEM SO V SKRBEH

Kongresnik dolži kongres, da bo skušal loviti glasove z denarjem, ki ga dovoljuje v razne svrhe. — Edinole inflacija zamore izbrisati dolg.

Kongresnik Bruce Barton se je začel bati za obstoj kapitalističnega sistema v Združenih državah. To se je precej jasno povedal na banketu Trgovske zbornice, ki se je vršil nedavno v Brooklynu. Dejal je, da bo v sedanjih okoliščinah zvezni dolg naraščal in naraščal ter naposled dosegel vratomno višino. Izbrisati ga bo mogoče edinole s pomočjo inflacije.

Barton je rekel, da je zelo potrjen v razočaran, ker je moral gledati, kako so njegovi lastni tovariši v kongresu vrgli skozi okno 67 milijonov dolarjev. S tem je mislil denar, ki ga je kongres dovolil za CCC in za NYA. Proračun je določal za ti dve zvezne agenciji 67 milijonov dolarjev.

SVETOVNA RAZSTAVA V SAN FRANCISCO JE OTVORJENA

“Californija” Vas vabi obiskati Razstavo v San Franciscu

Na Treasure Islandu v San Franciscu zalivu se bo letos zopet nadaljevala Golden Gate Mednarodna razstava, ki bo danes otvorjena.

Treasure Island je bil za letošnjo razstavo popolnoma premenjen in kaže popolnoma novo sliko.

Razstavne palače in poslopja so bila nanovo prebarvana in okrašena. Posebno notranjost je bila zelo olepšana in je bilo dodanih mnogo novih izložbenih predmetov.

Lansko leto je Golden Gate razstavo obiskalo nad 10 milijonov ljudi. Razstava je bila lani odprta 254 dni, letos pa bo samo 130 dni, pri vsem te pa razstavni odbor pričakuje letos še večji obisk od lanskega.

“To bo popolnoma nova razstava,” je rekel ravnatelj velike razstave. Bo večja in bolj- ša v vsakem oziru in s sliko-

manj, toda kongresniki niso prej mirovali, dokler ni bila vsota povečana.

— Ko se je sedanji kongres sestel, — je ternal Barton, — je prevladovalo splošno mnenje, da se bo vršilo sedanje zasedanje v znamenju splošne štednje. Zgodilo se je pa po- tem drugače. Kongresniki so skoro v vseh slučajih zahtevali več kot je bilo v proračunu določeno. Denar so metali skozi okno, hoteč s tem loviti glasove. Če hoče Amerika še kaj časa obstajati, nikakor ne sme postati zbirka privatnih interesov, čijih vsak skrbi za svoj žep. Narod se briga le zato, kaj bo dobil, ne pa, kaj more dati. V svetu diktatorjev ne more taka država prav dolgo obstajati.

SVETOVNA RAZSTAVA V SAN FRANCISCO JE OTVORJENA

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Sakar, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za tuzemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAITE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terti, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

MUSSOLINI

Ko so nemške tolpe vdrle v holandsko in belgijsko ozemlje, je vsled brzojavnega poročila ameriškega poslanstva v Rimu ameriški državni departament odredil, naj ameriški državljani nemudoma odpotujejo iz Italije.

To je seveda le varnostna odredba, ki pa utegne pomesti, da ima ameriški poslanik precej zgovorne dokaze, da bo Italija kmalu opustila svojo "nevtralnost" in se vmešala v vojno.

Ako bi se Mussolini zdaj pridružil Hitlerju, bi povsem revidiral neko drugo poglavje iz politične preteklosti Italije.

Ob izbruhu svetovne vojne je bila Italija zaveznica Nemčije in Avstrije. Prav in pošteno bi bilo, da bi se takrat Italija pridružila Avstriji in Nemčiji ter udarila po zaveznikih, se pa ni zgodilo.

Takrat so se pojavili v Italiji takimenenovani "intervencionisti", čijih cilj je bil spraviti Italijo v zavezniški tabar. Njihova prizadevanja so bila uspešna.

Mussolini je bil v tistem gibanju zelo delaven in istotako je danes. Razlika je le ta, da je bil tedaj vnet za zavezniške, danes je pa za Nemčijo navdušen.

Mussolini je eden najbolj neznajnih in vetrnjaških politikov vseh časov. Za načela mu ni bilo takrat nič in se tudi danes ne briga zanje.

Pred petindvajsetimi leti je hotel biti na strani domnevnih zmagovalcev, dočim v tem času sluti Hitlerjevo zmago. Zdi se, da ima možak precej dober nos in da bo spet pravo pogodil.

Hitlerju pomaga in vztraja, kjerkoli mu morc. Pod krinko nevtralnosti plujejo italijanske ladje po vseh morjih in italijanske nakupne komisije so po vseh državah, kjer se da za Hitlerja kaj primernega kupiti. Blago gre v laška pristanišča, predvsem v Genovo, odkoder v Nemčijo ni daleč.

Da dela s to kupčijo Mussolini ogromne dobičke, je nemavno.

Če bo Hitlerju priskočil z orožjem na pomoč, se ne ve. Toda če mu bo priskočil, bodo zavezniški v precejšnji zagati. Francija se bo morala namreč boriti na dveh frontah.

TAFT ZA DEFENZIVNO VOJNO

V Pittsburghu je govoril senator Taft, ki želi, da bi ga republikanci imenovali za predsedniškega kandidata. Rekel je, naj bi se Združene države udeležile vojne, če bi skušal Adolf Hitler zavzeti kaj ameriškega ozemlja. — Hitler ne sme dobiti niti pedi zemlje v Severni, Centralni ali Južni Ameriki. Za preprečitev tega se Amerika ne bo prav nič pomišljala stopiti v vojno.

Taft se je mudil na govorniški kampanji po raznih mestih Srednjega Zapada ter se je na vojni proti Washingtonu ustavil v Pittsburghu.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Iz Jugoslavije

Nezvestega zaročenca ustrelila.

V Gusinju pri Beranah je na cesti ustrelila 28 letna kmečka hči Ružica Gjukić iz vasi Kraljske Bare, svojega bivšega zaročenca, orožniškega kaplarja Jovana Paroškega, da bi ga kaznovala za njegovo nezvestoto. Pred petimi leti se je Paroški, ki je doma iz Srema, zaročil za Ružico. Ko je bil pred letom dni premeščen v Gusinje, je pozabil na svojo nevesto in se tam zaročil z drugo dekletom, Ružica je to zvedela in sklenila, da se bo maščevala.

Da bi se mogla Paroškemu neopazno približati, si je oblekla obleko turske žene, čez obraz pa je dala pajčolan. Za pas je skrila samokres, in se podela na pot v Gusinje, kjer je prišla pred orožniško postajo in tam čakala. Ko je Paroški stopil na cesto, je potegnila samokres in osemkrat zaporedoma ustrelila. Paroški se je smrti zadet zgrudil na tla in v nekaj trenutkih izdihnil. Ružico so aretirali in izročili sodišču.

Tožba za devet milijonov dinarjev.

Po svetovni vojni je prišel skozi Zeman francoski rezervni častnik Daniel Pechmagon, ki se je vračal s solunske fronte. V Zemanu se je častnik spoznal z neko deklico, v katero se je hitro zagledal in sklenil, da se bo z njo poročil. Ko je bil v domovini demobiliziran, se je v civilni obleki vrnil v Zeman, se oženil in takoj odprl malo trgovino. Ustanovil je tudi malo tovarno čokolade, ki se je naglo razvijala, tako da je Pechmagon kmalu postal zelo bogat in ugleden industrijalec. V svojo domovino je pošiljal glavna zastopstva francoskih proizvodov, kar mu je tudi precej neslo. Hitro je povečal tovarno, in jo prenosoval v delniško družbo z 2600 delničarji. Normalna vrednost delnice je znašala 500 frankov. Leta 1927 je Pechmagon nenadoma umrl. V njegovem podjetju so bili zaposleni številni uslužbeni, med njimi tudi Pechmagonjev nečak. Ta je v trenutku, ko je Pechmagon izdihnil, iznenadil od njegove žene ključ od velike blagajne v kateri so bili shranjeni razni dokumenti in njegove delnice, ki jih je imel 1672. Kmalu nato je vdova prodala 500 delnic ostalim delničarjem, ker jih več v zapuščini ni našla in zanje prejela

425.000 din. Sedaj pa je vdova Pechmagon vložila tožbo pri sodišču v Mitrovici proti podjetju, ter proti svojemu bivšemu odvjetniku dr. Leonu Brandeisu iz Zemuna, kakor tudi proti ravnatelju podjetja Marellu Baehlarju. Toži jih za 9 milijonov din ter trdi, da je njen mož imel 1672 delnic, njej so jih pa izročili samo 590 in so se te od nje odkupili po nizki ceni, češ, da grozi podjetju propast. Vdova trdi, da je bilo podjetje aktivno in da je ona oškodovana za 9 milijonov dinarjev. Vdova Pechmagon ima pisma, ki jih je pisal ravnatelj podjetja Baehlar njenemu pokojnemu možu, iz katerih je razvidno, da je v mesecu juliju, ko je trgovina s čokolado najslabša, imelo podjetje Pechmagon prometa nad 600 tisoč dinarjev. Samo v enem letu je v treh mesecih izvozila v Francijo 78 vagonov suhih čespej. V pravnih in trgovskih krogih vlada veliko zanimanje, kako se bo ta pravda končala.

Ljubosumen fant odgriznil dekletu nos.

Za kazen, ker se je rada ozirala po drugem fantu, je ljubosumni Jovan Rajić v Banjaluci odgriznil svoji 17 letni izvoljenki Darinki Zarić nos in uho. Hotel ji je pa skaziti obraz, da bi ne bila nobenemu fantu več všeč. Fajč in Zarićeva sta se ljubila že nad leto dni, fant je pa bil tako ljubosumen, da ni dovolil, da bi deklo govorilo z drugimi fanti. Toda Darinka se je zagledala v sosedovega sina in to je dalo Rajiću povod, da se je pošteno odvetil. Njeni starši bodo seveda zahtevali od fanta odškodnino.

Iz banke zmenjkali dolarji.

Pred zagrebškim sodiščem sta se zagovarjala 32 letni Raimondo Pederiva, italijanski državljani in pa 34 letna Elfrida Gerlitzki, doma s Tiralskega. Pederiva je trdil, da ima v banki v Amsterdamu 200 tisoč dinarjev, v Budimpešti pa 100 tisoč dinarjev. Tudi Gerlitzkijeva trdi, da ima naloženega v bankah v Amsterdamu in Budimpešti skupaj 200 tisoč dinarjev. Pripevodovala je, da se je nedavno morala kot Nemka izseliti. Ta ko je prišla s Pederivom, s katerim se pozna že dve leti, v Zagreb. Pederiva je povedal, da je prišel v Zagreb zaradi trgovine z južnim sadjem. V

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner 228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENC PUBLISHING CO. 216 W. 18 St., New York

Veliki kavarni se je spoznal z Otonom Micossi-jem in se z njim tako sprijateljil, da ga je vozil okrog z avtomobilom in zanj plačeval. Ob neki priliki je govoril o 500 dolarskih bankovcih. Micossi je dejal, da jih še nikoli ni vide in ga je prosil, naj mu jih pokaže. Raimondo ga je peljal v neko banko, kjer je imel safe, in mu pokazal bankovce. Kmalu nato je Raimondo potoval v Budimpešto, kjer so mu vili v avtomobil in odnesli poleg drugega tudi ključ od "safe" zagrebške banke in tudi ključ od safeja, ki ga je imela v najemu Gerlitzkijeva. Tako sta utrujena lovila Pederiva in njegova prijateljica, Micossi pa je v svoji prijavi trdil, da ga je Pederiva nagovarjal, naj skupaj kupijo kakšen hotel v Jugoslaviji ali kje drugod. Pederiva je namreč vedel, da ima Micossi večjo vsoto denarja v tuji valuti. Predlagal mu je, naj denar spravi v njegov bančni safe, od katerega mu bo izročil ključ in legitimacijo. Peljal ga je v banko, kjer je Micossi položil v safe, ki ga je Pederiva še prej najel, 2000 dolarjev, 10 angleških funtov in 1000 švicarskih frankov. Nato mu je Pederiva izročil legitimacijo, namesto ključa od tega safeja pa mu je dal dva ključa od drugega safeja. Kmalu nato je Pederiva s pravim ključem, ki si ga je pridržal, odprl safe Micossijeva in si prisvojil denar. Tako je trdil Micossi. Razprava proti obtoženi, ki sta bila oba elegantno oblečena, je trajala cel dan. Zaslusanih je bilo več prič. Micossi se razprave ni udeležil, pač pa je njegov zastopnik zahteval odškodnino v znesku 148.000 dinarjev. Iz vsega dokaznega materiala se sodišče ni moglo prepričati o krivdi obtožencev in je oba oprostil.

Umesten predlog

Newyorški škof Francis J. McConnel predlaga, naj bi delničarji vojnih industrij nosili posebne uniforme. Tisti, ki imajo manj kot za \$1000 delnic, naj bi imeli obleko z bledečimi programi; lastniki delnic v znesku do \$100.000 naj bi imeli obleko z živordeleimi programi; s krvavodele prologo obleko naj bi se pa postavljali ljudje, ki imajo več kot za stotisoč dolarjev delnic.

Javnost je upravičena vedeti, — je dostavil škof, — kdo je korporal in kdo general v armadi vojnih dobičkarjev.

POZOR!

Člani in prijatelji Slovenske Moške Zveze v Ameriki, poslušajte program, katerega priredijo člani podružnice št. 1. v nedeljo 26. maja ob 9. uri zjutraj na postaji WJW v Akron, O. To postajo najdete na 1210 kilocycles na vašem radio aparatu.

Peter Zgaga

TISKOVNE IN DRUGE POGREŠKE

Predvečerašnjim sem bil ne-kaj povedal o tiskovnih napakah, kako nedolžne da so v splošnem in kako usodne utegnejo včas postati.

V listih in knjigah pa nalezimo se na vse drugačne napake — napake v izražanju. Z drugimi besedami rečeno: pisatelj, člankar ali urednik hoče kaj prav posebno važnega povedati, pri izbiri primernih izrazov ga pa tako nesrečno polomi, da ni za nikamor. Ta-

ke napake posebno radi zagre-kaj povedal o tiskovnih napakah, kako nedolžne da so v splošnem in kako usodne utegnejo včas postati.

O takih napakah pravimo, da se je govornik ali pisatelj "zaletel", da "ga je polomil" ali da mu je "bujna domišljija zbežljala".

V tem pogledu posebno do-sti greše dopisniki.

Nič neobičajnega ni napri-mer čitati v poročilu:

— "Reševalci so se podali že zgodaj popoldne na delo. Po strašnih trudih in naporih se jim je posrečilo prinesiti o-polnoči prve ponesrečene na beli dan ..."

Ali pa: — "Na zborovanju farmerjev je nastopil tudi u-radnik poljedelskega depart-menta, ki je temeljito razprav-ljal o modernih metodah far-manja. Vsi navzoči so ga po-slušali z velikim zanimanjem, ko jim je polagal za izbranimi besedami umetni gnoj na sr-ce ..."

Pisatelji se smatrajo za vzvišene nad navadnimi zem-ljani. Zato ga pa večkrat tudi "vzvišeno" polomijo, kar naj pričajo naslednji odstavki iz raznih povesti in romanov:

— "Bil je plemenitega ro-du. Po njegovih žilah se je pre-takalo šestnajst slavnih pred-nikov."

— "Izgubljenka se je opote-kajočim korakom približala svojem strogemu očetu. — Oče, — je rekla skesano s sla-botnim glasom, — dovoli, da ti poljubim tvojo žaljavo roko, ki me je v trpljenju spočela..."

— "Kaj mu je koristno skle-petati z zobni, če pa zob ni imel?"

— "Brez pomisleka je pla-nil v deročo reko in srečno pri-plaval do nesrečnice, ki je skle-nila vzeti si življenje. Z des-nico jo je trdno objel okrog vratu, z levico je pa začel kli-čati na pomoč."

— "Podrobnosti o železniški nesreči še niso znane. Ve se le v toliko, da je pet osebnih va-gonov zdrčalo po nasipu v re-ko, lokomotiva je pa vse pre-plašena od nenadne katastro-fe sama privozila na prihodnjo postajo."

— "Za zmanjost se ni bri-gal. Bil je vedno neobrit in za-nemarjen, toda sleherni je ve-del, da v njegovih zmečanih oguljenih hlačah utripuje zla-to in toplo srce."

— "Njena roka je bila mr-zla kakor roka ostudne kač-e, toda njene misli so zarudeva-le v pritajenem veselju."

— "Ekspedicija na Severni tečaj ni uspeha. Z razbite ladje so se rešili na veliko ledno plo-ščo. Misel, da je vsaka rešitev izključena jim je gorela pod nogami."

— "Ponesrečeni je dan poprej prodal posestvo in naložil iz-kupček na banko. Tako k sre-či ni izgubil drugega kot svo-je golo življenje."

— "Ogromen pogrebni spre-vod je pričal, da je bil pokoj-nik zlata duša. Dasi je imel sam dosti otrok, je bil svojim tovaršim vedno pripravljen pomagati."

— "V zadregi je sedel na ža-reči žerjavi, ki mu jo je bil stari mož tako neusmiljeno natresel na glavo."

Iz slovenskih naselbin

NOVOSTI IZ CLEVELAND, OHIO.

Dne 16. maja je preminul v državni bolnišnici rojak Jos. Rechet, samec, star 67 let. Stanoval je pri nečakinji Louise Rechet. Doma je bil iz Žuženberka, odkoder je prišel v Ameriko pred 45 leti. Tukaj zapušča dve nečakinji: Louise Rechet in Molly, por. Gelle in dva nečaka, Louis in Frank, ter strica Frank Pinka.

Pred dnevi je umrl Jos. Ferkul. Rojen je bil v vasi Rapoljevo fara Struge na Dolnjem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1905. Leta 1909 se je poročil s Karolino Trilen, doma od sv. Gregorija. Poleg žene zapušča dva sinova, Johna in Josipa, ki se nahajata sedaj v ameriški armadi v San Franciscu, Cal. Zapušča tudi tri brate: Johna in Louisa v Clevelandu, v stari domovini pa Franceta, ter sestro Mary Ferkul in sestrično Mrs. Fr. druge sorodnike. Po poklien je bil mehanik ter je bil uslužben pri clevelandski ulični železnici zadnjih 18 let. Star je bil 51 let.

Zvezna vlada naj plačuje starostno pokojnino

Po nekaterih ameriških državah je tako: Kolikor denarja prispeva državna oblast za starostno pokojnino, toliko ga prispeva tudi zvezna vlada.

Tako je tudi v državi Louisiani, kjer je svoječasnno gospo-doval Huey Long, pa je njegove sile porazil Jones in postal governor, ki je pozval kongres, naj zvezna vlada plačuje osta-relim po trideset dolarjev nte-sečne pokojnine. Dejal je, da se državni prispevek nikakor ne more zanačati s prispevkom zvezne vlade.

ZA NAROČNIKE

IMAMO ŠE NEKAJ ZASTAV, ki so na razpolago našim naročnikom po ugodni ceni. Matri-kateri želi imeti za dom zasto-vo ob priliki narodnega praznika.

OPIS ZASTAVNE SKUPINE

Zastava: 5 čevljev dolga in 3 čevlje široka; izdelana iz naj-boljšega blaga (cotton buting) in obrobljena ter ročno vezena, barve najbolj trpežne; vse zvez-de so silvane na obeh straneh.

Drog: iz trdega lesa, pobar-van, 7 čevljev dolg, in sestoji iz dveh delov. — Ročaj in vrv.

Naročite pri:

SLOVENC PUBLISHING CO. 216 W. 18th Street New York

PO POSEBNI CENI ZA NAROČNIKE TEGA LISTA \$2.50 (Vsi pošiljalni stroški plačani.)

DARILNE POŠILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	---	\$ 2.30
200 DIN.	---	\$ 4.40
300 DIN.	---	\$ 6.50
400 DIN.	---	\$ 8.50
500 DIN.	---	\$10.25
1000 DIN.	---	\$20.—
2000 DIN.	---	\$39.—

V DINARJIH

V LIRAH

100 LIR	---	\$ 5.90
200 LIR	---	\$11.50
300 LIR	---	\$17.—
500 LIR	---	\$28.—
1000 LIR	---	\$55.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki ne-redno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, pri-poročamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Vsled razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge ev-ropeke države.

SLOVENC PUBLISHING CO.

POŠILJALSKI ODBELEK :: 216 West 18th Street, New York

SREDIŠČE ZA SLOVENSKE FONOGRAFSE PLOŠČE. — Pišite za cenik. J. MARSICH, INC. 463 W. 42 Street New York

Kratka Dnevna Zgodba

JANEZ HLADNIK:

Smrt na višavah Akonkague

V dneh od 7. do 9. marca je v gorah visinah Kordiljer pod vrhom najvišje gore, 7050 metrov visoko, Akonkague, izgubil življenje slovenski izseljenik, duhovnik v Južni Ameriki, Jože Kastelic.

(Rojen je bil v Smihelu pri Žužemberku 23. dec. 1898. Svetovna vojna ga je zalotila v gimnaziji in kar kmalu moral v vojno, kjer je dosegel čin podporočnika. Dve leti je preživel v skalnatih Tirolah med snegom in ledom in na vzlet tudi neupogljive odločnosti.

Po konani vojni je stopil v semenišče in bil leta 1922 posvečen za duhovnika. Deloval je najprej kot kaplan na Jesenicah, in je bil torej spet med gorami. Njegova življenska pot ga je vodila še više v gore, ko je bil za župnika pri Sv. Križu na Jesenicah. Kaj čudno, če so ga planine tako zelo očarale, da je o njih sanjal tudi tedaj, ko je bil 7 let izseljenski duhovnik v Franciji. Isto misel je nosil s seboj tudi po širnih argentinskih planjavah, kamor je prišel pred 8 leti in je prav o veliki noči prvič zbral rojake pri slovesni službi božji.

Iz planinskih pečin je tudi on izklesal v neizprosne bore za vzvišene ideale svete vere. Bil je eden tistih, ki je dosledno stopal vedno naprej, tako dosledno, da ni okleval niti tedaj, ko je nalezel na nezaznane in na oster odpor, kar mu je sem pa tja povzročilo kako razočaranje, toda mu ni nikdar vzeło poguma. Sem pa tja je prišla iz tega tudi kaka zamera, a vedno se je izkazalo, da je bilo vse le zaradi nerazumevanja. Ko bi vsi stvari na enak način razumevali kot on, bi njegova prizadevanja rodila več vidnih uspehov — toda tako je življenje.

Bil je še poln veselja do dela, poln iniciative, poln sile, toda njegovo življensko pot je Gospodar življenja zažrtal ta-

ko, da je bila končala v največjih višinah Južne Amerike. Pa obljubljeno njegovo žalostno smrt, a nikomur ni dano da bi na njegovo truplo poškrbilo kapljo blagoslovljene vode. Mnoge hvaležne duše so molile za njegov dušni pokoj. Nešteti se hvaležno spominjajo ljubeznivosti, s katero jim je napravil katerokoli uslugo, če so ga zatoprosili. Naj v miru počiva.

Zadnje čase se je pokojni počutil nekoliko revmatično. Zato je začel skrbeti tudi za svoje zdravje. Letos, tako mi je povedal po božiču, bom pa tudi jaz malo stopil ven iz Buenos. Nametil se je v kake topline, in se je odločil, da gre v Carhué. Toda le na pot je bil odločen in je njegovo srce vedno hrepenelo v gore, v jasne višave. Le kaj bi iskal tamkaj v žalostni Pampi, v neskončnih ravninah, kjer ni nobenega našega človeka.

Njegov duh je iskal še drugih potov in slednjič se je odločil, da bo združil dolžnost s koristnim in prijetnim. V Mendoza bo šel, kjer bo našel ljudi obiskal, stopil bo v toplije Puento del Inca, ki leže med samih gora, kakor njegova nepozabna fara Sv. Križ na Jesenicah, od tam bo napravil kak skok gori na podnožje muhaste Akonkague, nato bo stopil pa še naprej v Čile, da tamkaj obišče naše rojake.

Takle je bil njegov načrt, ko sta se poslovila, ko je odhajal 18. februarja v nedeljo ob 11. uri z vlakom "Internacional" v Mendoza. Dva kovega je nesel s seboj, marsikaj potrebnega zase, pa tudi kup časopisja v dar rojakom, katere bo na svojem potu srečal.

Odšel je vlak čez Paternal, kjer je bilo glavno torišče njegovega dušnopastirskega dela med Slovenci in dolgi mmo Lurda, kjer je nekajkrat spregovoril z izbranimi besedami slovenski množici. Ma-

lokje se naši rojaki tako radi zberó, kakor tamkaj. Odpotoval je in od tedaj nobenega glasu več o njem.

(Minili so trije tedni in že četrti je hitel h koncu. Čudno vendar: kaj to pomeni? Začelo me je skrbeti. Ze četrti teden... Kam pa naj bi sedaj povprašal? Kdo naj kaj o njem ve? Morda bodo kaj vedeli v cerkvi Vstajenja na ulici Dorrego, kjer je on ob nedeljah imel sv. mašo in spovedovanje.

Tako sem tudi napravil. Kar na telefon sem poklical. Čudno novico sem zvedel. Nič gotovega ne, toda dovolj, da mi je dalo skrb. Da je bilo bajne napisano v nekem časopisu, da se je neki duhovnik, žigarin, imel bilo Kastelicevemu nekoliko podobno, izgubil v Mendoskih planinah. — Morda je to on.

S težko slutnjo sem iskal po telefonski knjigi in klical planinske klube. Nikjer niso ničesar vedeli. In tako sem ostal v popolni negotovosti.

Ta njegov nerazumljivi molk — toda saj menda vendar ni bil tako visoko v gori.

V nedeljo — na Čvetno nedeljo je bilo, ko sem po truden delu tistega dopoldneva in po končani maši ob eni popoldne, ki jo imam vsako nedeljo v Floren, sedel k obedu — je pozvonil hišni telefon.

Ob dveh. Le kdo sitnari ta žes? "Ali je doma gospod župnik?" tako se je glasilo vprašanje. "Malo primerna je ta le ura," sem odgovoril. "In sodim, da ga ni. Ako bi ne mogli klicati malo kasneje?"

"Roda bi zvedela, če je tam kaj znanega o gospodu Kasteliceu?" tako je ženski glas vprašal.

"Oprostite, gospa. ta zadeva pa mene prav posebno zanima in proim, da vi poveste, če vam je kaj znanega. Jaz sem tovariš imenovanega gospoda in me prav zelo skrbi, kaj je z njim, ker ni nobenega glasu od njega."

"Jaz sem pravkar zvedela, od svoje prijateljice, da je poročal radio, da se je izgubil v Akonkagui."

"Toda, oprostite gospa, kako pa vi veste za gospoda? Ali ga poznate?"

"Seveda ga poznam, saj sem bila z njim skupaj v gorah, saj sem bila pri njegovi maši, saj sem celo sveto obhajilo prejela iz njegovih rok, ko je med sv. mašo na Plaza del Mula, 6300 metrov visoko v gorah pod Akonkagui. Pravkar pa zvem, da se je z njim nekaj zgodilo, toda veliko ne verjamem, ker iz gore so že prej sporočili časopisi vsakojake neumnosti, ki so bile docela izmišljene. Zato tudi zdaj upam, da je ta novica preveč groba, da bi mogla biti resnična."

Iz njenega govorjenja sem doznal dovolj, da je slutnja kazala o hridiki nesreči. Če je bil res v gori, se mu je gotovo nekaj rimerilo, ker sicer bi pač njegovega imena ne dali ven. Da gre tukaj res za našega gospoda Kastelicea, to je bilo že izven dvoma.

Iz poročila, ki ga mi je dala o stvari profesorica gospja Torres — ona je bila namreč pri telefonu — sem razbral te le zanesljive podatke.

Gospod Kastelic je prišel v Puento del Inca. Dva dni je bil tam. Krasni solnčni dnevi so žareli v Akonkagen, ki vabi tako zapeljivo, kakor Triglav iz Dovjega. Bila je sku-

Tujerodne delavke

"Priseljenka na Ellis Islandu, ki tja čez kip Svobode gleda v Ameriko, deželo obljube, je postala junaška figura," pravi buletin federalnega zenskega urada, ki daje pregled o staletju industrijalnih sprememb v tej deželi. "Tekom minulega stoletja mnogo tisoč delavcev je vsako leto prišlo v Združene države. Priseljevanje je bilo močno včasih prosperitete in slabše v časih depresije in vojne, ali tekom vsega stoletja je delo priseljencev prispelo k razvoju našega narodnega življenja."

Leta 1930, izmed 11 milijonov delavk v Združenih državah je bilo milijon in četrt tujerodk. Večina so bile o sredotočene v srednje atlantskih državah in največji odstotek (dve petini) tujerod-

nih belokožnih žensk je bilo v hišnih in osebnih službah. Zanimi, — dobra četrtina, prihajale so one v tovarniških in mehaničnih industrijah. Izmed teh poslednjih je oblačilna in tekstilna industrija imela največje število, prva 23 odstotkov, druga 23 odstotkov.

Tipična tujerodna delavka.

Interesantno sliko o tem, kar te ženske delajo in kako so našle svoje mesto v ameriškem življenju, daje študija, ki jo je sestavil federalni ženski urad o tujerodnih delavkah v Philadelphiji in v Lehigh dolini v Pennsylvaniji. Te dve pokrajini so smatrati kot tipična središča, kar se tiče tujerodcev in njihovih problemov. Philadelphia je vele mesto z mnogimi različnimi industrijami in Lehigh dolina je pokrajina, kjer prevladuje nekatera industrija za ženske, zlasti tobačne in tekstilne tovarne in kjer živi mnogo tujerodnih delavcev in delavk.

Manj od desetih žensk, zaposlenih v tem pregledu, je spadalo k takozvani "stari imigraciji" iz severne in zapadne Evrope, pretežna večina pa je prihajala iz dežel na jugu in vzhodu Nemčije. Poljako je bila domovina največjega števila, ali Avstrija, Ogrska, Italija, Jugoslavija, Rusija in Čehoslovaška so bile dobro zastopane.

Ospuno je bilo, kako hitro so te ženske dobile dela po prihodu v Ameriko. Večina so bile mlade, skoraj tri petine manj kot 18 let stare ob svojem prihodu, pa le deseti del izmed njih je imelo kako industrialno izkušnjo v starem kraju. Pretežna večina je delala v starem kraju doma ali na polju. Po prihodu so veliko število njih privlekle tovarne smotk, oblačil in tekstilov.

Tamkaj se je srečal tudi z gospodom Kastelcem.

(Konec prihodnjic.)

ADVERTISE IN

"GLAS NARODA"

Več kot polovica njih je ostala v istem poslu ali stroki čez leta. Pretežni del žensk (74 odstotkov) je še ali poprej poročeni. Može istih so bili dostikrat izurjeni delavci.

Asimilacija se je bomo izkazala, kajti 37 odstotkov izprašenih žensk je bilo v tej deželi že vsaj 10 let, pa niso zna le govoriti angleški. Odstotek nepismenosti je bil visok, kajti le ena šestina je znala pisati in čitati v kateremkoli jeziku. Razmeroma je malo izmed vprašenih žensk bilo ameriških državljanek, ki so to postale vsled lastnega prizadevanja. V zadnjih letih pa je število tujerodk odločno naraslo, ki so bile prizadete po raznih kampanjah proti nepismenosti. Ker inženirke ne morejo dobiti starostno pokojnino pod državnimi zakoni in radi zapostavljajo inženirke v mnogih industrijah, je število tujerodk, ki iščejo ameriško državljanstvo, postalo veliko večje.

Priseljenka v industrijalnih središčih.

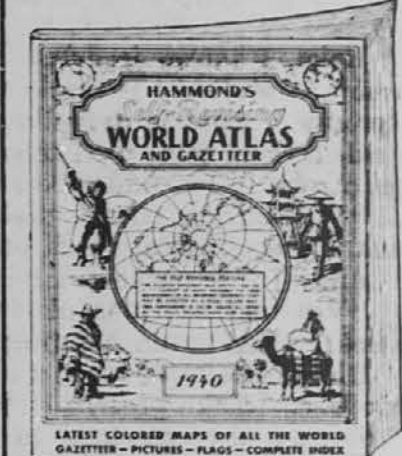
V velikih industrijalnih središčih, kot so New York, Chicago, St. Louis, ali San Francisco, je mnogo več raznolikosti zaposlovanja. Poleg tovarniških in mehaničnih industrij, je mnogo priseljencev vključeno v pisarniških in profesionalnega dela.

Vzlic temu, da plače žensk ostajajo še vedno manjše kot za moške v pisarniških, trgovinskih in donatnih službah, federalni ženski urad poudarja nedavni napredek vsled borbe proti "sweatshopu" in industrialnemu delu doma, kakor tudi blagodejni vpliv federalnega zakona o mezdah in urah v meddržavnih industrijah in zakonov o minimalnih plačah za ženske v različnih državah.

Tujerodne delavke niso našle bogastvo v Novem svetu in se morajo boriti za svoj obstoj v težki tekmi za delo. Ali postale so poleg delavcev te dežele ustvariteljice Amerike današnjega in prihodnjega dni.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev

48 velikih strani: 32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;

45 svetovnih slik popolnoma označenih;

Zanimivi svetovni dogodki.

Najnovjši zemljevid kaže cel svet in tudi:

RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO

ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE

PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAKSKA K NEMČIJI

NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Poslajte svoto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA

KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskujocih se držav, kakor bodo premenjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

NAROČITE SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI, STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Združenih državah lahko pošljete znakne po 2 oz. po 3 centa.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:
Pueblo, Peter Oulig, A. Saffit
Walsenburg, M. J. Bayok

INDIANA:
Indianapolis: Frank Zupancic

ILLINOIS:
Chicago, J. Bayok
Chicago, J. Fabian (Chicago, Ozero in Illinois)

Joliet, Jennie Bamblich

La Salle, J. Spelich

Mascotah, Frank Augustin

North Chicago in Waukegan, Mark Warlek

MARYLAND:
Kittamiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:
Detroit, L. Piskhar

MINNESOTA:
Chisholm, J. Lakanich

Ely, Joe J. Penbel

Eveleth, Louis Gonla

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:
Roundup, M. M. Panlan

Wahoon, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Bayok

Gowanda, Karl Strassman

Little Falls, Frank Masto

OHIO:
Barberton, Frank Froha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, Jož. Stupnik

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumle

Youngstown, Anton Kikaj

OREGON:
Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Jevnikar

Conemaugh, J. Brezovec

Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik

Export, Louis Supancic

Farrall, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamilo

Fr. Blodnikar

Greensburg, Frank Novak

Homer City, Fr. Ferechak

Johnstown, John Polans

Krayn, Ant. Taušelj

Luzerne, Frank Balloch

Midway, Jona Zust

Pittsburgh in okolica, Philip Progar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffrer

West Newton, Joseph Jovian

WISCONSIN:
Milwaukee, West Alta, Fr. Škaf

Sheboygan, Joseph Kakes

WYOMING:
Rock Springs, Louis Tancman

Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izdal potrdilo za svojo, katere je prejel. Zastopnik topla priporočila.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:
Smrt Mohamed Emine. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:
Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri šamarih. — Med Jezidi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:
Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:
Brata Aladžija. — Koca v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senici" pri "Oboževalcih ognja", "Ob Vadarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? — Kdo bi ne hotel spoznati "Winnetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golobjaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN ISKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:
Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:
Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Gozdar Anton

Roman: Spisal L. G. — Za "Glas Naroda" priredil X. X.

10

Roka, s katero je držala list, ji je padla kakor hroma v naročje. Molče se je zazrla v praznino. Potem je pokimala predse. Spet je dvignila papir. Ob drgetajoči svetlobi je videla skozi solze pred seboj plesati črke: "... ni oče mojega otroka in mu tudi ničesar plačati ni treba..."

"Veš, dušica, tisto o plačilu je kar tako. Je brez pomena, bi rekel. Zato bodi pametna in stori mi to dobroto." Andrej ji je nežno potisnil svinčnik med prste.

"Veš tebi na ljubo bi storil kar bi hotel." Podpisala pa boš? Kaj ne da boš podpisala?"

Globoko je sopej ter si z obema rokama segel v črne kodraste lase. Tako prosiče se je njegov pogled upiral v dekletov obraz, a ni opazil, kako se je oknica pri oknu za spoznanje odprla in kako je začelo blebetajoče se oko oprezovati po sobi. Marija je dvignila blede obraz.

"Andrej, ali se nameravaš poročiti? Kaj ne, da je tako? In drugo misliš vzeti?"

"Strelna božja"

Vsa kri mu je šnila v lica in jezno je začel bobnati s prsti po kolenih.

"No ja, če ni drugače. Enkrat ti moram povedati." Naglo si je oblekel suknjčič. "Se vedno je nekoliko moker. No pa bo že. Zdjaj pa lahko noč, v božjem imenu!"

Marija je vstala in ob predpasnik obrisala papir, ki so ga bile še njene solze namočile. Hotela je h klop, pa se je opotekla in bi gotovo padla, če bi se ne ujela ob stropno podporo.

"Kaj ti je?" se je ustrašil Andrej.

"Nič ni. Na mojega otroka sem mislila."

"Vedno nekaj govoriš, kar ne spada k stvari." Andrej je stopil k nji in ji položil roko na ramo. "Zdjaj pa bodi malo pametna in me mirno poslušaj."

Marija je vztrepetala in se mu umaknila.

"Enkrat ti moram povedati," je sunkoma govoril Andrej. "Moj oče je tako odločil. Ne morem pomagati, ne morem drugače, četudi bi rad. Toda za otroka bom skrbel. To ti obljubim in mi lahko verjameš. Ko mi pa oče izroči domaćijo, bom sam svoj gospod. Takrat se lahko stari na glavo postavi, če se hoče. Zaenkrat ima pa še vedno vajeti v rokah. Za zdaj se pa moram vkloniti. Tega vendar ne bi hotela, da bi se spri z očetom in materjo."

"Prav imaš, to bi bilo preveč zahtevano."

Stopila je k ograjišči, ter vrgla na ogenj par polen. Plamen je veselo zaprsketal.

"No, torej. Zdjaj mi res lahko izkažeš nekoliko ljubezni. Pametna bodi in podpiši. To je zadnja stvar, katere te prosim."

"Da, to je zadnje, česar me prosiš," je rekla mirno sedla na klop, oslinila svinčnik in se hotela podpisati.

"Sestra! Ne podpiši!" je zagrmel od okna Francov glas. Andrej je stisnil pesti. "Kaj je že spet tukaj?"

Marija je pogledala k oknu, popravila si lase s čela, sklonila glavo ter zapisala pod zadnjo vrsto: Marija Koder.

Globoko je vzdihnila, ter dala fantu papir in svinčnik. "Na, tukaj imaš!"

Andrej je hlastnil po papirju, ga skrbno zganil in spravil v žep, rekoč:

"Hvala lepa, ljubica. Saj pravim, take ni na svetu! Ti si edina, ki jo imam rad. In če bom moral zdaj tudi drugo vzeti," smeje jo je objel, "bo z nama še ravno tako kot je bilo. Kaj ne?"

Marija ga je s postmi tako sunila od sebe, da se je opotekel. "Fej te bodi!"

(Vsa jeza, gnuš, ki ga je čutila, je bil v tej psovski. Po kratkem molku je pa precej mirno rekla:

"Dve dolgi leti je trajalo, predno sem te vzljubila, zdaj je bilo pa treba samo par besed, da si se mi zastudil v dno duše."

Njen glas je postal trd in osoren.

"Poberi se! Stidiš se niti!"

"No, meni je prav," se je zasmel Andrej. "Si že vsaj ne bom mogel nobene stvari očitati."

Vzel je klobut, palico in nahrbtnik in ko je bil že na pragu, je rekel zaničljivo preko ramen: "Z Bogom. Pa drugič!"

Zažvižgal je in izginil v noč.

Na pragu se je pojavil Franc.

"Sestra, ali si slišala? Z Bogom, je rekel."

Marija je stala nepremično ob ognjišču in zrla v plamen.

"Z Bogom — Z Bogom! — Taki so ljudje. Z Bogom začenjajo in z Bogom končajo. Vmes so pa ostudne strahote."

Trudno se je nasmešnila.

"Ali veš Bog, kaj ugrajajo z njegovim svetim imenom?"

S praga je kričal Franc v njemov: "Pa nikar ne pozabi!"

"Molči, norec!" se je oglasilo iz daljave. "Ne boj se! Še se bova srečala! Zlodej naj te vzame."

"Ti in jaz? Ne, ne. Ko bo tebe enkrat hudič zgrabil za vrat ne bo imel za nikogar drugega časa. Preveč opravka mu boš dal."

V koči je začel ogenj na ognjišču pojemat.

Franc je stopil k sestrin ter jo skušal tolažiti:

"Tak te sploh užaliti ne more. Piškavo jedre človek izpljune ter si kaj slajšega poišče. Boga zahvali, da si postala nekakšna vdova. Boš že drugega dobila."

S komolecem ga je odrinila:

"Spit pojdi! Vsaka beseda mi je kakor nož v srce."

Franc se je odpravil k ležišču mrmrajoč:

"Nekoliko zavedriti sem te hotel. Vem, da si tolažbe potrebna. Če je žival lačna, mora dobiti krme, če je človek tolažbe potreben, je običajno vedre besede vesel. Le jaz lahko vsega stradam. Vnega, prav vsega. Le jaz moram čakati, čakati..."

V daljavi je nekaj zagrmelo. Sivolas je obstal.

"Ali slišiš?"

Njegov glas je bil tenak in piskajoč, kakor glas otroka.

"Ti! Ali slišiš? Ali si slišala?"

Ne da bi dvignila pogled, je odvrnila Marija:

"Kamenje se je usulo po drči."

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Razne vesti.

ALI RES ČLOVEK V NAR-KOZI IZDAJA SVOJE SKRIVNOSTI.

Mnenje, da ljudje, zazibani v narkozo, izblebetajo razne "skrivnosti", je med ljudmi zelo razširjeno. Narkozi pripisujejo neuki nekakšna magična svojstva in zaradi tega imajo nekateri ljudje pred narkozo pravcati strah, ker se boje, da ne bi povedali stvari, o katerih se jim zdi boljše molčati.

Toda zdravniška znanost pravi, da se pri večini narkoz ne zgodi nič takega. Pacient mirno zaspi in se pozneje prav tako mirno prebudi, kakor iz globokega spanja. Res pa se večkrat pripeti, da pacient v narkozi govori. V začetku narkoze, ko postane, se skuša obrniti zdaj na ono, zdaj na drugo stran, nekajkrat zazelhal in pri tem včasih tudi kaj zago-druja, vendar tako, da ga skoro ni mogoče razumeti. Eden izgovor ima svoje žene, drugi zakole v zvezi s svojim poslom, tretji prisega svojemu prijatelju maščevanje. Potem pa vsi krepko zaspe.

Res pa je, da pozneje, ko se pacient prebudi iz narkoze prične govoriti, toda navadno o samih neumnostih in nemo-gočih stvareh. Može navadno zabavljajo, ženske pa go-vore o otrocih ali o ljubezni. Včasih se pacientu, ki se je prebudi iz narkoze, za nekaj hipov zjasni. Spozna zdravni-ka in sestro, ter spregovori morda kakšno pametno besedo, potem pa spet zapade v čudno razpoloženje in blebete dalje.

To stanje, ki je precej podobno pijanosti, traja do ene ure po prebujenju. Dolžina traja-nja je odvisna od vrste nar-koze. In v tem stanju se včasih pripeti, da pacient izblebete kakšne svoje zveste stvari ali celo skrivnosti, ki pa jih po večini more razumeti le ti-sti, ki pozna vse okolnosti.

V neki nemški bolnišnici so napravili poskuse, da bi doga-li, v koliko odgovarja resnici ono, kar je pacient izblebetal po prebujenju iz narkoze. Pri tem se je izkazalo, da obstoja neka posebna vrsta narkoze, v kateri ostane pacient povsem miren in tih ter ne govori nič o sebi, vendar pa na vsa vprašanja povsem pravilno in po resnici odgovarja. Zli se, da v tem stanju pacient ne more lagati, ker mu namika za to potrebne samostojnosti in sa-mozavesti. Na ta način je mo-gojce po italijanskih mestih raz-iskati informacije, ki so mu potrebne za postavitev pravil-

ne diagnoze ter za zdravljenje bolnika. Dalje se lahko upo-rablja ta vrsta narkoze za pod-pirjanje hipnoze, kadar se z njeno pomočjo zdravi razne duševne bolezni.

V Združenih državah baje to narkozo že uporabljajo pri hudih zločinih, ki trdovratno taje voje zločine, in so menda že dosegli precejšnje uspehe. V splošnem pa je treba poudari-ti, da se navadnemu zemljanu ni treba bati narkoze zaradi tega, da bi v njej izblebetal kakš-ne svoje skrivnosti. Ta boja-zen je neupravičena že zaradi tega, ker so zdravniki po služ-beni dolžnosti zavezani, da o vsem, kar bi morda bolnik v tem stanju spregovoril, molče, kakor grob. Sploh bi mnogo pred-sodkov, ki jih imajo lju-dje do zdravnikov odpadlo, a-ko bi ljudstvo poznalo zdrav-niško molčečnost.

TAJNOST FINSKOSOVJET-SKIH POGAJANJ.

Moskovski poročevalci li-sta "Frankfurter Zeitung" ki je že lani v septembru podal izredno zanimiv popis ozadja pogajanj med Rusijo in balti-skimi državami, je pred par dnevi objavil prav tako za-nimiv popis ozadja pogajanj med Finsko in Rusijo za skie-nitev "moskovskega mira."

Pisce navaja, da so finski delegati prišli z letalom v Mo-

skvo v največji tajnosti. V moskovskih izvenruskih di-plomatskih krogih niso bili na možnost takega obiska niti najmanj pripravljeni in ame-riški veleposlanik Steinhartd se je še istega dne, ko se pri-speli finski delegati, zaman trudil posredovati med Hel-sinki in Moskvo. Govoril je celo z Molotovom, ne da bi bil ta z besedico namignil, na pri-pravljena pogajanja. Čeprav si v inozemstvu krožile o po-gajanjih že vse mogoče verzije so moskovski odgovorni kro-gi ves čas skoro molčali. Ta-ko tudi tuji poročevalci niso prišli do poročil, dokler ni bil moskovski sporčuzum že izgo-tovljen in podpisan.

Nemci prihajajo v Mehiko

Mehiško notranje ministrstvo poroča, da prihajajo velike množine Nemcev v Mehiko. — Zdjaj jih pride vsak teden toliko kot jih je prišlo prej vsak mesec, — je rečeno v poročilu.

Vsi tujerodci v Mehiki so podvrženi najstrožjim nasel-niškim odredbam. Zaenkrat že ni opaziti, da bi se kdo drznil ruvati proti obstoječi vladi, davi je komunistično gibanje v deželi precej razširjeno.

Irška je vpoklicala rezerviste

Tekoči teden bo moralo več razredov irskih rezervistov pod zastave. Kaj je dalo po-

JUGOSLAVIJA ZASLEDUJE DOGODKE

Iz Beograda, Jugoslavija: Dne 15. maja t. l. je ob štirih zjutraj dala belgrajska kratko-valna radijska postaja sledečo izjavo, namenjeno celemu svet-u, ali v prvi vrsti pa sinovom in hčeram Jugoslavije in njihovim otrokom v Severni Ameriki. Izjava je bila podana z odmerjenimi in svečanim glasom, kakor da si je bil govornik v svesti silne važnosti besed, ki jih je izgovarjal. Glasi se ta-ko-le:

"Vsi listi so polni vesti o bojih med zavezniki in Nemčijo. Povsem naravno je, da se narod v Jugoslaviji zanima za najnovejše dogodke in krvave boje na severu Evrope in da zasleduje s pozornostjo njihov potek s komentarji in razmišljanji. Zlasti je veliko zanimanje za možnost raz-vijanja dogodkov v Sredozemlju in vesti o velikih de-monstracijah v italijanskih mestih, ki so naperjene pred-vsem proti Veliki Britaniji. Pri vsem tem se lahko reče, da zasleduje javnost te dogodke hladno in z veliko pri-pravnostjo, ker si je narod v svesti, da je Jugoslavija vestno pazila na svojo nevtralnost in da ne išče ničesar tujega; nadalje da je pripravljena napeti vse svoje sile, da si, če je to kakorkoli že mogoče, ohrani še naprej to nevtralnost.

"Jugoslavlani zro z zaupanjem v bodočnost."

"Jugoslavanski Kurir" je pripomnil k temu:

"Tako možato nam poroča domovina, da je pripravljena, pa naj karkoli že prinese jutranji dan. Ta poslanica je bila raz-poslana širom po svetu, bržko se je zaznalo, da so demon-stracije po italijanskih mestih zavzele tudi ostro stališče proti Ju-goslaviji, kakor n. pr. na Sušaku, v Florenci itd. Demonstra-cije pred poslaništvom v Rimu so sledile že po tem prenosu."

★ knjiga, ki Vas bo zanimala!

GORNO KNJIGO LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

vod temu vpoklicu, ni znano. Irška, kot svobodna država, ni napovedala Nemčiji vojne, s tem pa seveda še ni rečeno, da Irči simpatizirajo z Nem-cijo in s Hitlerjem.

Poziv francoskim delavcem

S pomočjo radio in letakov skušajo Nemci napotiti fran-coske delavce, da bi zapustili delo v tovarnah. Francoska vlada je izdala proglas, v ka-terem opozarja delavce, da bi Nemci radi uničili moralno fran-coskega delavstva, ter povzro-čili zmedo med prebivalstvom. — Francoskim industrijal-nim središčem, — je rečeno v proglasu, — ne preti nobena nevarnost. Vsak delavec, ki bo zapustil delo brez posebnega vladnega dovoljenja, bo občutno kaznovan.

Barona bodo deportirali

28 letni baron William Karl von Brandt, ki se je izdajal v New Yorku za velikega Hit-lerjevega prijatelja, bo najbrž deportiran. V hotelu Shel-ton je ukradel Mrs. Helen McHen-ry prstan, vreden pet sto do-larjev. Baron je bil pri tatvi-ni zasačen, pa navzlic temu taji vsako krivo.

Ameriški poslanik pri holandski kraljici

Kmalu po svojem prihodu v Anglijo, je sprejela holandska kraljica Vilhelmina v avdijen-cu ameriškega poslanika Jo-sepha P. Kennedyja. O čem sta razpravljala, se ni moglo dognati.

Moža holandske prestolona-slednice, prince Bernharda, je bil le par dni v Londonu, na- kar se je podal v Pariz.

5
KNJIG\$
za

- Belgrajski Biser (Vito Jelenc)
 - Burska Vojska
 - Devica Orleanska
 - Duhovni boj (Lorenz Scaupoli)
 - Franc Baron Trenk (Gjuro Panduric)
 - Korjaka Brata, črtica iz mislje-nov v Koreji (Josef Spillman)
 - Mesija (Dr. Jeglič)
 - Mladim Sreem, povesti na Luladino (Ksaver Meško)
 - Maron, krščanski deček z Liba-nona
 - Ob 50-Letnici dr. Janeza Ev. Kreka
 - Parizki Zintar
 - Patria, Povest iz irske junakne dobe (H. Federer)
 - Popotniki, novele in črtice (Milan Pugelj)
 - Požigalec
 - Pravljice (H. Majari)
 - Pravljice in pripovedke za ml-a dino (S. Košutnik)
 - Povesti in Silke (Ksaver Meško)
 - Praški Judek (Josip Vole)
 - Preganjanje Indijanskih mislj-o-narjev (Josef Spillman)
 - Revolucija na Portugalskem
 - Sisto s Sesto (H. Federer)
 - Spisi Kristofa Šmida
 - Študent naj bo (S. Finžgar)
 - Suški Invalid (S. Košutnik)
 - Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
 - Vojnimir ali krogostvo in krst (Josip Ogrinec)
 - Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
 - Zlatokop (Josef Spillman)
- (Vezava nekaterih knjig je od leta-aja nekoliko izkazena.)

Ako ima kaka knjiga več zvez-kov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR!

Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedi-te pri naročilu več knjig, da Vam moremo postreči.

KNJIGARNA
Glas Naroda
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

PESMARICA
"Glasbene Matice"
Uredil dr. Josip Čerin
Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slo-venskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Pub-lishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

19 40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

POVESTI... POUČNI SPISI... ZGODOVINA... ZNANSTVENE RAZPRAVE... NARAVOSLOVJE SPI SI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI... ITD.

NAROČITE PRI:
Knjigarni Slovenic Publishing
Company 216 W. 18th St., New York

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

Cena 50 centov

160 strani
slikami

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

RAJSKI GLASOVI
v celolod vez. (šiv. 614) ... 1.50

VEČNO ŽIVLJENJE
(640 strani)
sestavil Gregorij Dejak ... 1.25

SVETA URA (šiv. 408)
416 strani; velike črke 1.50

SVETO PISMO \$3.—

KATOLIŠKI KATEKIZEM \$0

IZ STAREGA KRAJA SMO DO-BILI MOLITVENIK

KRISTUS, KRALJUI

Knjga vezana v usnje.
Velikost: 3 1/2 x 5 1/2 inča.

NAJPOPOLNEJŠI MOLITVENIK
806 STRANI
Vsebuje tudi 180. STRANCI
MAŠNIH PESMI
Cena: SAMO \$1.75

KVIŠKU SRCE
2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani
vezava umetno 25c

KVIŠKU SRCE
2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani
pravo usnje 35c

KVIŠKU SRCE
2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani
v belem celolodu 50c

(Ker se nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo nizki ceni, jih tudi moremo prodajati po gori o-značeni ceni. Zaloga pa ni opsežno velika, zato jih naročite čimprej, da Vam bomo mogli z njimi po-streči.

Angleški molitveniki:
(ZA MLADINO)
Key of Heaven
fino vezano 35
v usnje vezano 75

CATHOLIC POCKET MANUAL
v fino usnje vezano 1.—

Slovenic Publishing
Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.